

Voorlichtingsbijeenkomst

13 februari 2018

Voor: Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee

Door: Joke van Dijk en Marloes Jacobs

Ik wil dat dit niet wordt vergeten...

- Filmpje

Ik wil dat dit niet wordt vergeten.mp4

Is het vergeetachtigheid of dementie?

Wat is dementie?

Mensen met dementie hebben last van één of meer van de volgende kenmerken:

- De dagelijkse vaardigheden, het ophalen van informatie en het vinden van de juiste woorden wordt moeilijker
- Besef van tijd, plaats en persoon raakt verstoord
- Plannen en organiseren wordt lastig(er)
- Normen en waarden kunnen vervagen

Wat is het verschil tussen dementie en vergeetachtigheid?

- Dementie is veel meer dan vergeten
- Dementie is een ernstige stoornis in de informatieverwerking door de hersenen
- Dementie ontregelt het dagelijks leven

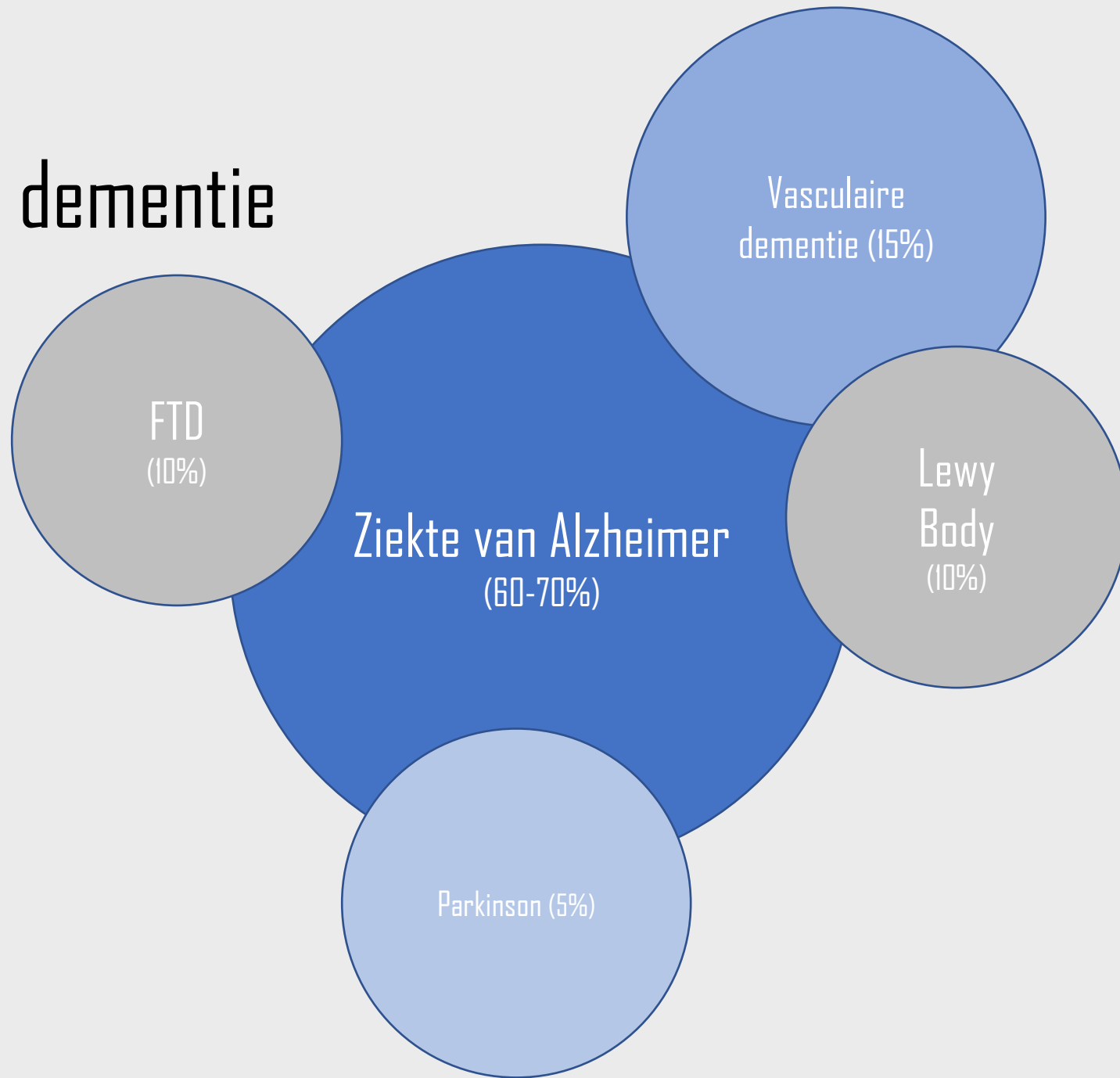
Oorzaken vergeetachtigheid

- Oudere leeftijd
- Geneesmiddelen
- Voeding
- Ziekten
- Te veel zorgen
- Te weinig prikkels

Vormen van dementie

Ziekte van Alzheimer

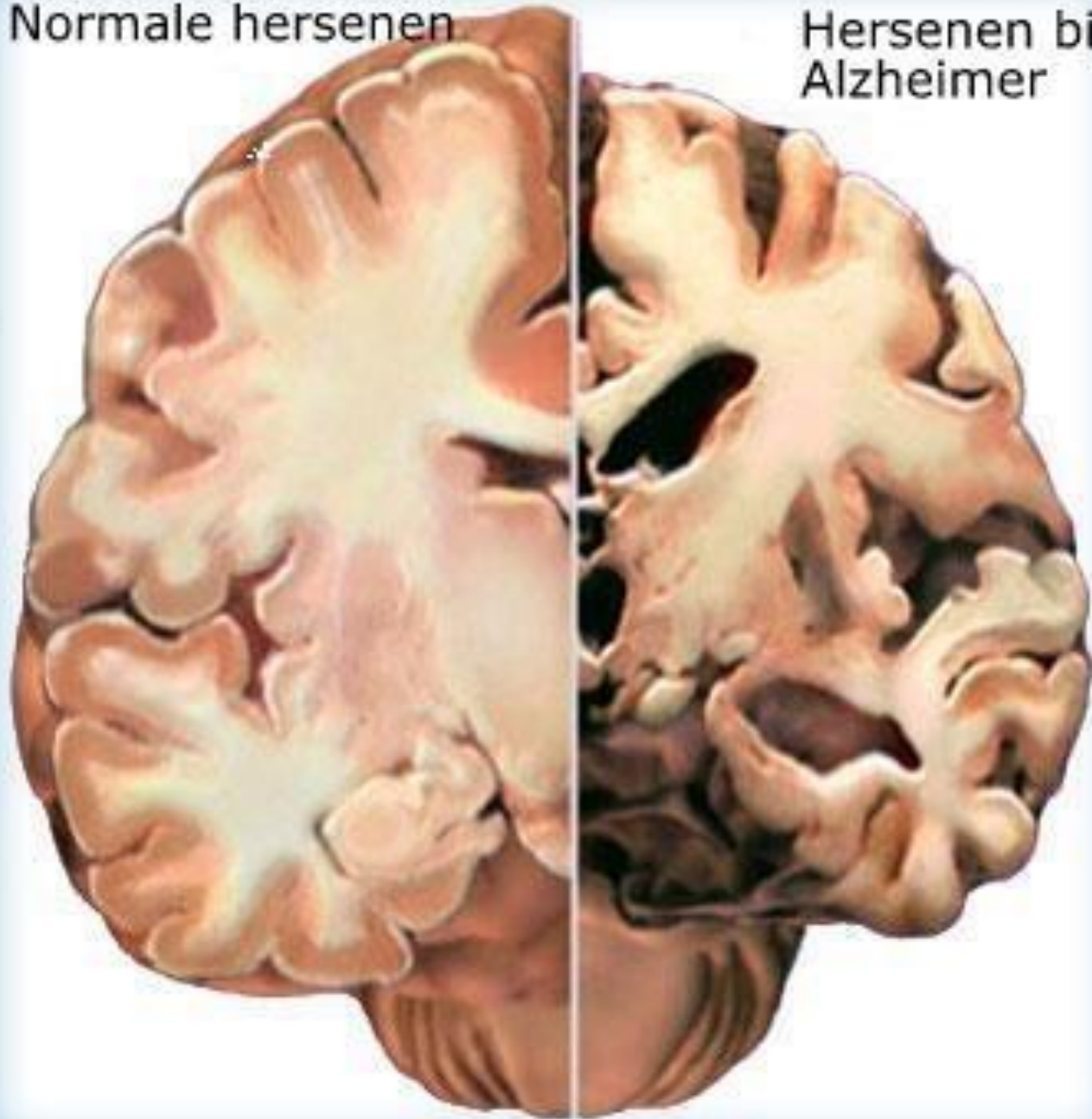
De kenmerken en het verloop:

- Geheugenverlies
- Desoriëntatie
- Verminderd oordeelsvermogen en inzicht
- Problemen met het spreken en begrijpen van taal (afasie)
- Problemen met het uitvoeren van handelingen (apraxie)
- Vergeten van de betekenis van voorwerpen (agnosie)
- Verandering van gedrag

De ziekte van Alzheimer heeft een sluipend begin. De prognose is gemiddeld 8 – 10 jaar.

Normale hersenen

Hersenen bij
Alzheimer

Vasculaire dementie

De kenmerken en het verloop:

- Problemen met plannen en organiseren
- Moeite met het nemen van beslissingen of het oplossen van problemen
- Concentratieproblemen
- Korte periodes van plotselinge verwardheid
- Moeite met het waarnemen van objecten in drie dimensies
- Zich iets herinneren is moeilijk, maar herkenning blijft goed
- Lichamelijke problemen

Vasculaire dementie heeft vaak een abrupt begin. De prognose is circa 5 jaar.

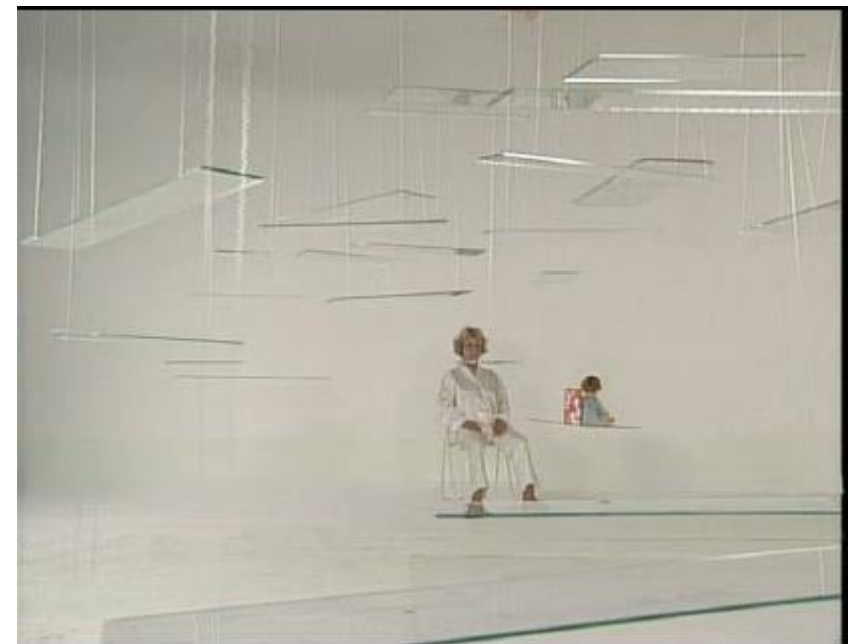
Frontotemporale dementie (FTD)

De kenmerken en het verloop:

- Gedragsvariant: veranderingen in gedrag, persoonlijkheid, emoties en het beoordelen van situaties. Later ook taalproblemen en geheugenstoornissen
- Taalvariant: moeite met spreken, begrijpen, lezen en schrijven. Later ook veranderingen in gedrag, persoonlijkheid, emoties en het beoordelen van situaties.
- Bewegingsvariant: veranderingen in motoriek en moeilijkheden met bewegen, zoals trillen, moeite met lopen, vaak vallen en problemen met coördinatie. Later ook woordvindstoornissen, initiatiefverlies en soms ontremming.

FTD heeft een onvoorspelbaar verloop. De prognose is gemiddeld 6 – 8 jaar.

Geleidelijk verlies van kennis en
vaardigheden.

Locale en provinciale cijfers

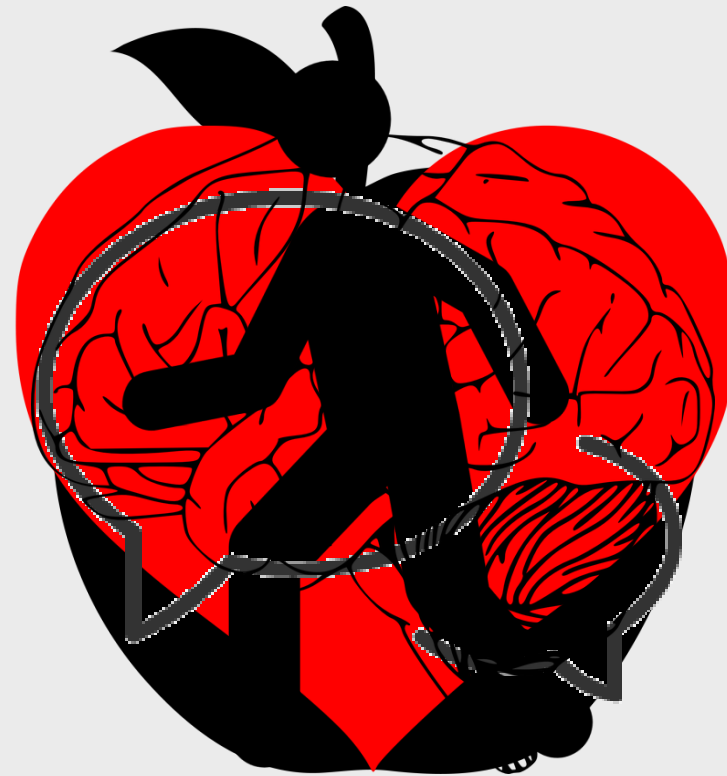
Zuid-Holland	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Alblasserdam	360	390	450	520	570	610
Albrandswaard	350	440	540	660	830	980
Alphen aan den Rijn	1.500	1.800	2.200	2.700	3.200	3.600
Barendrecht	620	740	890	1.100	1.300	1.500
Binnenmaas	500	580	710	870	1.000	1.100
Bodegraven-Reeuwijk	510	620	750	920	1.100	1.200
Brielle	270	350	440	540	640	700
Capelle aan den IJssel	1.100	1.200	1.400	1.700	2.000	2.200
Cromstrijen	210	250	320	390	460	510
Delft	1.400	1.500	1.700	1.900	2.300	2.600
Den Haag	7.100	7.200	8.100	9.700	11.000	13.000
Dordrecht	2.000	2.200	2.500	2.900	3.300	3.700
Giessenlanden	200	220	270	340	390	430
Goeree-Overflakkee	890	1.000	1.200	1.400	1.700	1.900

Is dementie te voorkomen?

NEE!

Maar: wat goed is voor het hart, is goed voor het brein.

- Eet gezond
- Zorg goed voor je hart
- Daag je hersenen uit
- Blijf sociaal actief
- Beweeg voldoende

Is dementie erfelijk?

— Dementie is meestal niet erfelijk

- Bij dementie op latere leeftijd (boven de 65 jaar) spelen genen een beperkte rol
- Wel komt het in sommige families vaker voor dan in andere
- We kennen wel het ‘risicogen’, maar testen heeft geen zin, omdat we het hele plaatje niet kennen. Er zijn waarschijnlijk tientallen genen betrokken bij dementie, waarvan sommige genen het risico iets verlagen en anderen het juist verhogen

Dementie op jonge leeftijd

- Dementie op jonge leeftijd komt sporadisch voor
- Dementie op jonge leeftijd is soms familiair. Dan komt dementie op jonge leeftijd in verschillende generaties voor

Belang van diagnose

- Uitsluiten van andere ziekten
- Eerder starten met behandeling en begeleiding
- Eindelijk duidelijkheid, waardoor er geleerd kan worden om te gaan met veranderend gedrag
- Zelf nog zaken kunnen regelen voor later
- Delen van ervaringen met lotgenoten

Denken in mogelijkheden

- Laat mensen met dementie zo lang mogelijk zelf de regie houden
- Zet het talent van mensen met dementie in en laat ze nuttig voelen
- Praat niet over mensen met dementie maar ga met ze in gesprek
- Richt je niet alleen op zorg, maar verbeter het welzijn van de persoon met dementie en hun directe naasten

Dini (70) heeft dementie, maar danst nog steeds

Samen dementievriendelijk

- Het aantal mensen met dementie verdubbelt in de toekomst; het wordt volksziekte nummer 1
- Mensen met dementie leven gemiddeld 8 jaar met dementie, waarvan 6 jaar thuis
- Mensen met dementie willen zo lang mogelijk zelfstandig onderdeel kunnen blijven uitmaken van de maatschappij

Dementievriendelijke samenleving

Wat kan iemand met dementie doen?

-> zelf niet zo veel...
-> mantelzorgers!

- Durf hulp te vragen
- Maak het bespreekbaar
- Blijf meedoen in de samenleving

U kunt mogelijk hulp vinden bij:

- Familie, vrienden, werk en verenigingen
- Medische zorg: huisarts
- Een casemanager
- Wmo-loket

Quiz

Is het A, B of C?

1. Dementie komt alleen bij 65-plussers voor

A. Juist

B. Onjuist

Het juiste antwoord is....

Dementie kan al voorkomen vanaf 30-jarige leeftijd.

B

2. Vergeetachtigheid is een voorbode van dementie

- A. Juist, vergeetachtigheid is de eerste fase van dementie
- B. Onjuist, vergeetachtigheid hoort bij het ouder worden
- C. Dat kan, maar het hoeft niet

Het juiste antwoord is....

C

3. Wat is de meest voorkomende vorm van dementie?

A. Frontotemporale dementie

B. De ziekte van Alzheimer

C. Vasculaire dementie

B

Het juiste antwoord is....

In 70% van de gevallen van dementie is er sprake van de ziekte van Alzheimer

4. Op jonge leeftijd gaan mensen met dementie sneller achteruit

- A. Dat is waar
- B. Dat is niet waar
- C. Dat is soms waar

C

Het juiste antwoord is....

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat jonge mensen gemiddeld genomen sneller achteruit gaan. Dit kan echter per individu verschillen.

5. Mijn moeder heeft de ziekte van Alzheimer. De kans is groot dat ik het nu ook krijg

---

A. Dat is waar

B. Dat is niet waar

Het juiste antwoord is....

Dementie is in een klein aantal gevallen erfelijk.
De kans neemt toe naarmate dementie vaker op
jonge leeftijd in de familie voorkomt.

B

